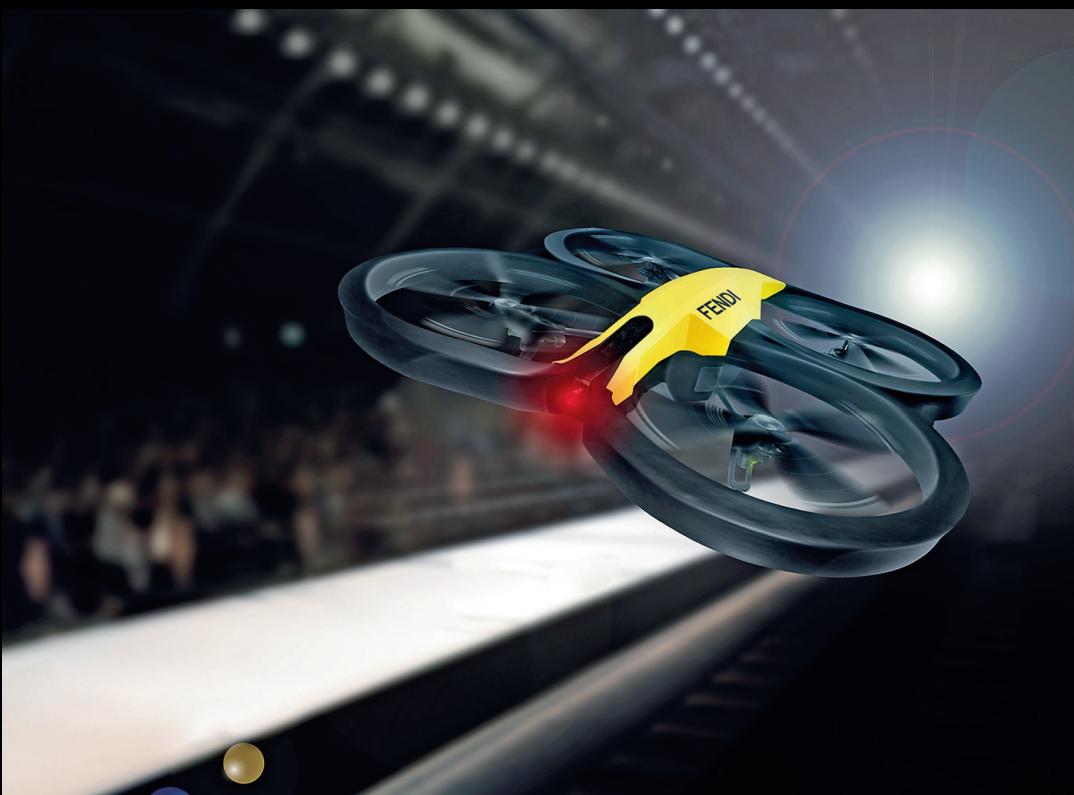

HI-TECH SÖNUMITOOJAD

Üleval droonijuht, kelle käe all pildistab droon tema ees laiuvat maa-ala. Parimal näide sellest, kuidas viimasel Milano moenädalal kasutati droone lava- del toimuvu edastamiseks nendele, kes saalis ei viibinud.

Corbis

ja mugavamaks. Seesugusena pidi ta mõjuma ka sõjaväekontekstis, kus droonid esialgu ka ehitati. Esmane kasutus pidi droonidel olema õhuluure tarbeks – piloodita ja pisikest sõjaväemasinat on kerge kasutada nii vaenlaste luuramiseks kui ka suurtest territooriumitest hea ülevaate saamiseks. Pealtvaadatuna on palju lihtsam vaenlase taktikaid ja plaane hoomata, mistöttu oli piloodiga lennukite kasutamine hädavajalik. Sääranne komme on veel pärit aga juba sellest ajast, kui kütid pidid ronima puude ja kivide otsa, et saakloomade trajektoore ja rütmee õppida. 18. sajandil töösteti jälgijad kuumaõhupalliga viimaks õhku ning sellest sai alguse tehnoloogia abil õhuruumi maksimaalne ärakasutamine turvalisuse tarbeks. Enne droone on nimistusse kuulunud nii juba mainitud kuumaõhupallid, tuulelhed, linnud, õhulaevad, lennukid, raketid ja satelliidid kui ka kopterid.

Loogiline on ka see, et õhuluure tehnoloogia areneb käskikäes pildi- ja videosalvestustehnoloogiaga, et saada detailne ja kvaliteetne tulemus igasuguse valgusega olukorras, ka öösiti. See tähendab, et isegi kõrgel suudab droon jäädvustada suurt maa-ala sentimeetritäpsusega. Kuna sõidukis pole inimesi, pole vajadust sisemust rõhu all hoida, mis omakorda annab võimaluse sõita teistest õhusõidukitest kõrgemale ja kiiremini. Luure koha pealt muudab see droonide missiooni raskemini aimatavaks

ja kergemini muudetavaks. Nagu militaartehnikal kombeks, on ka droonidel relvastatud versioonid, mis on muutunud vägagi efektiivseteks. Kuigi kaugjuhtimine võib igapäevaste videodroonide puhul olla ebalev ja kohati ebatäpne, on militaardroonid sama kindla sihtimis-, otsimis-, jälgimis- ja kaitsefunktsioonidega kui muu automaatelektronika ja tavapärased lennusõidukid.

Järgmiseks sammiks on droonide maailmas aga autonoomsed robotdroonid – sõjamasinad, mis suudavad olukorda hinnata ja vastavalt vajadusele tegutseda ka iseseisvalt ilma maapealseid juhiseid saamata. Kuid intelligentse masina esiletung on seni tekitanud ja tekitab veel edaspidi kõhklusi – anda kogu kontroll inimese käest ära tundub olevat ennataklikult optimistlik (vähemalt ulmefilmide põhjal). Õnnekoks näib droonide tulevik usaldusväärne ja helgem pigem just argiste ja leebemate toimetuste puhul. Tösi, suurte maa-alade kaardistamist on nende abil lihtne teha, kuid luureandmete kogumise asemel uurivad droonid näiteks ooceanipindu ning muid uurimistööks vajalikke alasid, kuid vähema riski ja rahaga, kui kuluks sama asja tegemiseks näiteks kop-

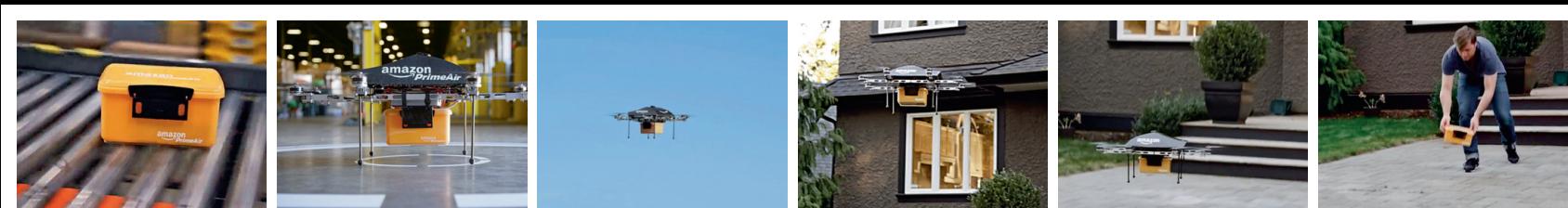
teriga. Politseiga koostöös saab droonide abil lahendada kiiremini ummikuid, tagada liiklusohutust ja -kontrolli, hoida silma peal illegaalsetel kalastajatel ja salaküttidel, otsida taga kadunud inimesi, viia raskesti ligipääsetavatesse kohtadesse kiirelt ravimeid ja muud humanitaarabi ning pöllumeeste röömuks saab nende abil kergemini ülevaate suurest kasvatusalast. Lühidalt – spetsialistide sõnul on kommertsdroonide igapäevane kasutus juba käevalutuses. Enne on vaja vaid kindlustada, et

nende juhtimiseks on paika pandud kindlad, universalsed, kirjutatud reeglid ning et ohutusnõuded oleksid kõigile üheselt mõistetavad. Tunudub, et viimases punktis on vaja teha laia teavitustööd, sest droone võivad erinevalt lennukitest juhtida igasuguse eelneva väljaõppeta inimesed.

Nii Euroopas kui ka Ameerika Ühendriikides on loodud spetsiaalsed komisjonid, mis panevad paika droonide kasutamisala ja muud detailid. Muu hulgas saab Bezos oma droonide jaoks kindlad trajektorid, mida mööda võib post liikuma hakata, et mitte sekkuda seni konventsionaalsete, ent varsti hävimisohus lennukite ja kopterite sõiduradadesse.

C

DROONID ON VÕI-MELISED KA KÕRGEL OLLES MAAD DE-TAILSELT SKÄNNIMA

Amazon simuleerib postidroonide kasutust, mis mõne aja pärast ehk juba realsuseks saab. Pisikesi masinaid juhib pardal olev kontrollpaneel ning maksimumraskuseks, mida droon kannab, on 2,5 kg (umbes 86% kogu amazon.com-i postiliiklusest).